

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15P/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823201864
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3823201864.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Nemčekové, a to A., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.X.XXXX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, deti rodičov: matky - C. D., E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom D., F. G. XXX/XX, otca - H. D., nar. XX.X.XXXX, bytom Mesto Nováky, t.č. Nemocnica pre obvinených a odsúdených a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Trenčín, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Z v y š u j e výživovaciú povinnosť otca detí H. D. u malol. A. D. zo sumy 90,- na sumu 150,- eur a u malol. A. B. D. zo sumy 90,- eur na sumu 150,- eur, počnúc 01.06.2023, ktoré výživné na obe deti je otec detí povinný platiť k rukám matky detí, mesačne vždy vopred, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca.

II. Nedoplatok na výživnom z titulu zvýšenia výživného za čas od 01.06.2023 do 30.06.2023 u malol. A. vo výške 60,- eur a u malol. A. B. vo výške 60,- eur, povoľuje otcovi detí splácať v mesačných splátkach po 10,- eur u každého dieťaťa, spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok pri vynechaní jednej mesačnej splátky.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/40/2019 zo dňa 11.02.2020 v spojitosti s rozsudkom KS v Trenčíne, sp. zn. 19CoP/34/2020 zo dňa 16.09.2020 v časti určenia výživného na obe maloleté deti.

odôvodnenie:

1/ Matka maloletých detí návrhom z 22.5.2023 navrhla zvýšiť výživné na obe maloleté deti s poukazom na dobu poslednej úpravy výživného a vzrastajúce potreby detí. Zvýšili sa náklady na stravu, oblečenie, školské potreby, preto navrhla zvýšiť výživné zo sumy 90,- eur na sumu 150,- eur u každého dieťaťa. Poberá náhradné výživné, pretože otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody pre neplatenie výživného.

2/ Otec maloletých detí v písomnom vyjadrení nesúhlasil so zvýšením výživného. Momentálne je vo výkone trestu, kde si odpykáva trest za nepochybné neplnenie si výživovacej povinnosti, je zaradený do pracovnej činnosti. Sú mu vykonávané zrážky na výživné, ktoré nepokrývajú celú sumu na deti. V prípade zvýšenia výživného bude dlh narastať, bude musieť požiadať o splátkový kalendár. Nemá záujem sa vyhýbať plateniu výživného po nájdení si adekvátnej práce, potom bude prispievať tak ako bude potrebné. Žiada o konanie v jeho neprítomnosti. Z uvedených dôvodov súd prejednal a rozhodol vo veci v neprítomnosti otca.

3/ Kolízny opatrovník maloletých detí sa k návrhu pripojil. V správe zo šetrenia pomerov vyplýva, že matka bola kontaktovaná za účelom dohodnutia si spoločného osobného stretnutia s cieľom poskytnutia

komplexného sociálneho poradenstva a s cieľom oboznámiť ich s funkciou kolízneho opatrovníka. Matka sa spolu s maloletými deťmi dostavila dňa 7.6.2023. Matka ku svojim pomerom uviedla, že pracuje ako upratovačka pre firmu I. B. - J. D.. Spolu s deťmi a so svojim partnerom býva trojizbovým nájomným byte. Podľa vyjadrenia matky trvá na zvýšení výživného a poukázala na dôvody vo svojom návrhu. K nákladom na deti sa vyjadri na súde. Matka uviedla, že otec detí bol odsúdený za neplatenie výživného, dostal rok, ale nakoľko naďalej neplatil výživné, dostal ešte navyše mesiace. Prepustený by mal byť v septembri 2024. S deťmi je v telefonickom kontakte. Na životné sviatky a Vianoce deťom nič nepošle, jedine možno pohľadnicu. Podľa matky otec nad rámec výživného neprispieval, ani keď bol na slobode. Matka uviedla, že deti majú vedomosť o tom, kde sa ich otec nachádza, a zároveň majú vedomosť aj o podanom návrhu. O deťoch matka uviedla, že ošetrojúcou lekárkou je MUDr. Čverhová, okrem bežného ochorenia maloletá A. B. nosí dioptrické okuliare a je sledovaná v chirurgickej ambulancii v Bratislave, maloletý A. trpí ADHD a dysgrafiou. Maloleté deti boli matkou primerane veku a rozumovej vyspelosti informované o prebiehajúcom konaní, ako aj o dôsledkoch z neho vyplývajúcich. Pohovor s maloletými deťmi bol vykonaný bez prítomnosti iných osôb. Maloletý A. uviedol, že má trinásť rokov, chodí do siedmeho ročníka Základnej školy v Novákoch. K. mu ide dobre, najhoršie bude mať trojky. Má v rámci školy pingpong, chodil aj na futbal, ale ten ho už nebavil, tak prestal. Vo voľnom čase chodí von s kamarátmi, alebo s maminou na kolobežku. Býva s maminou, so sestrou a s nevlastným otcom, s ním dobre vychádza. Ocino je v base, volá im. Naposledy telefonoval cez víkend. Ak niečo potrebuje kúpiť, tak ide za maminou. Ak mal narodeniny alebo meniny, boli Vianoce, tak ocino mu nič nekúpil. Málokedy sa s otcom stretávali, aj keď boli s ním, tak bol opitý. Maloletá A. B. uviedla, že bude mať jedenásť rokov, chodí do piateho ročníka Základnej školy v Novákoch. Škola jej ide celkom dobre, ale bude mať jednu trojku a ostatné známky na vysvedčení bude mať dvojky. Chodila na strelecký krúžok, ale od budúceho školského roku bude chodiť na strelecký, pingpong a výtvarnú. Vo voľnom čase chodí von s kamarátmi, alebo pozerá v televízii seriály. Býva s maminou a jej s priateľom L. a s bratom A.. Dobre vychádza s L., musia poslúchať, chce pre nich len to najlepšie, je k nim dobrý, je rada, že je s maminou. Berú ho, ako takého tatina. Ocino je v base, včera jej volal, ale povedal jej, že sa ešte tento týždeň ozve. Nechce s ním volávať, kvôli tomu, čo všetko mamine urobil, je jej to ľúto. Predtým s ocinom boli len niekedy, väčšinou na nich kašlal. Keď vyjde z basy, tak ona sa s ním nechce stretávať. Ak niečo potrebuje kúpiť, tak idem za maminou alebo jej priateľom. Školské potreby jej skôr mamina zabezpečuje. Na narodeniny, meniny a Vianoce naposledy od ocina dostala pred tromi rokmi, on niekedy zabudne, kedy má narodeniny. Tento rok nezabudol, len minulý rok zabudol. Úradu sa nepodarilo prešetriť pomery na strane otca, nakoľko z návrhu ako aj z vyjadrenia matky či detí vyplýva, že sa nachádza v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v Trenčíne Z pohovoru s matkou vyplynulo, že trvá na zvýšení výživného. Maloleté deti uvádzali, že im matka zabezpečuje všetko potrebné. Úrad je toho názoru, že zvýšenie výživného je v prospech maloletých detí, nakoľko náklady na maloleté deti vzrástli.

4/ Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, listinnými dôkazmi, a to rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 2T/44/2020 zo dňa 28.5.2020, uznesením zo dňa 5.9.2022, rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 1T/89/2021 zo dňa 29.11.2021, hlásením zmien z 6.6.2022, správou Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Trenčín z 5.6.2023, prehľadom zrážok výživného, písomným vyjadrením otca, správou z prešetrenia rodinných pomerov z 16.6.2023, písomným vyjadrením matky z 26.6. 2023 spolu s prílohami, spisom OS Prievidza sp. zn. 9P/40/2019, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

5/ Vyživovacia povinnosť otca voči maloletým deťom bola naposledy upravená rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 9P/40/2019 zo dňa 11.2.2020, resp. v spojitosti s rozsudkom KS Trenčín sp. zn. 19CoP/34/2020 zo dňa 16.9.2020 tak, že otec bol zaviazaný platiť na výživu vtedy ešte mal D. M. sumu 120,- eur, mal. A. sumu 90,- eur a mal A. B. sumu 90,- eur mesačne počnúc od 3.9.2019. Súd konštatoval, že odôvodnené potreby mal. D. M. sú nepochybne vyššie v súčasnosti, keď študuje na strednej škole mimo miesta svojho bydliska, oproti dobe predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výške výživného, keď navštevovala 9. ročník ZŠ v mieste svojho bydliska, je vekovo blízka dospelosti a jej bežné nároky sú porovnateľné s dospelým človekom. Žiadne mimoriadne náklady na uspokojovanie jej odôvodnených potrieb neboli rodičmi tvrdené ani osvedčené. Pokiaľ ide mal. A. a mal. A. B., ide o deti navštevujúce nižšie ročníky ZŠ, A. rovnako ako v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu, u mal. A. B. došlo k zmene predškolskej na školskú dochádzku, nárast ich odôvodnených nákladov je výlučne v súvislosti s plynutím času, žiadne mimoriadne náklady na uspokojovanie ich potrieb rodičmi tvrdené ani osvedčené neboli. Odvolací súd zastáva názor, že primeraným výživným pre maloleté deti i s prihliadnutím na princíp potenciality v súvislosti s príjmom otca a dočasnou práceneschopnosťou matky je suma výživného zo strany otca pre

mal. D. M. vo výške 120,- eur mesačne, pre mal. A. vo výške 90,- eur mesačne a pre mal. A. B. vo výške 90,- eur mesačne. Ani z potenciálneho príjmu otca vo výške 700 - 760,- eur mesačne by nebolo možné určiť výživné vo výške 390,- eur mesačne na maloleté deti, u ktorých (mal. A., mal. A. B., mal. D. M.) je predpoklad, že dôjde v dôsledku plynutia času a ďalšieho štúdia k zvýšeniu výživného. Výživné spolu vo výške 300,- eur mesačne zodpovedá možnostiam (otec deklaruje možnosť sa zamestnať), schopnostiam (potenciálny príjem otca) a majetkovým pomerom otca (otec je nemajetný, bezdomovec) ako i odôvodneným, osvedčeným a bežným potrebám maloletých detí. Je potrebné tiež zdôrazniť, že cieľom rozhodnutia o výživnom nie je kriminalizácia otca, keď v takomto prípade by nebolo dosiahnuté plnenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom vôbec.

6/ Otec maloletých detí aktuálne vykonáva trest odňatia slobody uložený rozsudkami OS v Prievidzi sp. zn. 2T/44/2020 zo dňa 28.5. 2020 a sp. zn. 1T/89/2021 zo dňa 28.11.2021 v oboch prípadoch pre prečin zanedbania povinnej výživy. Z oznámenia Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody so sídlom v Trenčíne vyplýva, že otec detí má zaevidovanú vyživovaciu povinnosť voči mal. A. B. D., A. D. a D. M. D., zrážky boli zasielané pre matku detí a exekútorický úrad, pričom z prehľadu zrážok výživného vyplýva, na každé dieťa je zasielané výživné približne v sume 15,62 eur. Priemerná mesačná mzda je 201,88 eur.

7/ Z výsluchu matky súd zistil, že otec detí výživné dobrovoľne neplatil, bola nútená požiadať o vykonanie exekúcie, poberá náhradné výživné. Najstaršia dcéra D. je už zamestnaná, otcovi teda zanikla vyživovacia povinnosť. Deti majú zvýšené výdavky, poukázala na úraz maloletej dcéry, s ktorou musí chodiť na kontroly do Bratislavy. Obe deti sú staršie, zjedia viac, majú vyššie nároky. Učia sa na dvojky trojky, s deťmi nemá vážnejšie výchovné problémy. Pracuje ako upratovačka s príjmom do 560,- eur (viď potvrdenie o príjme), má 6,5 hodinový pracovný úväzok. Výdavky na bývanie má 350,- eur, v spoločnej domácnosti žije aj jej priateľ, ktorý má taktiež vyživovaciu povinnosť na jedno dieťa 150,- eur. Deti s ním vychádzajú dobre. Je zamestnaný s príjmom približne 800,- eur mesačne.

8/ Z prehľadu výdavkov na deti a priložených potvrdení a faktúr - č.l. 30, 31 spisu vyplýva, že matka platí na mal. A. poisťku 16,66 eur mesačne, A. B. 22,10 eur mesačne, za obedy platila 40,70 eur ma jedného. Deťom dáva mesačne vreckové 20,- eur, platí kredit na telefón mesačne po 10,- eur (viď i kúpa batérie 16,40 eur faktúra č. 20230968, pokladničné bloky), strava na každého 120,- eur, hygienické potreby 30,- eur. Oblečenie na jedného do 40,- eur, obuv 40,- eur na každé dieťa (viď faktúra č. 20230097 z 25.3. 2023 kúpa obuvi 43,60 eur a pokladničné bloky v prílohovej obálke č.l. 31 spisu). Deťom musí zakúpiť nové školské tašky, za výtvarný krúžok dcére bude platiť 12,- eur a 15,- eur ZRPŠ. Napríklad v máji boli v divadle, každé dieťa platilo 19,- eur a 20,- eur vreckové, dcére platila v júni pobyt v K. A. XX,- eur, 20,- eur vreckové, zošity do 6.ročníka 13,15 eur, pracovný list geografia 3,70 eur, A. zošity do 8. Ročníka 13,76 eur, pracovný list geografia 3,40 eur, výlet v júni do Bratislavy 30,- eur a 25,- eur vreckové, doučenie z AJ 10,- eur.

9/ Podľa § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10/ Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných zákonných ustanovení dospel súd po vykonanom dokazovaní k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je plne opodstatnený. Vyživovacia povinnosť otca voči maloletým deťom bola naposledy upravená citovaným rozsudkom KS

Trenčín s účinnosťou od 3.9. 2019 vtedy ešte na všetky tri deti v sumách 120,- eur, 90,- eur a 90,- eur. Od tejto doby ubehlo takmer štvorročné obdobie. Pre posúdenia zvýšenia výživného bolo významné porovnať pomery tak na strane maloletých detí ako i rodičov v čase predchádzajúcej úpravy výživného a v súčasnej dobe.

11/ V čase predchádzajúcej úpravy výživného bola D. M. stredoškolačka, A. bol žiakom 5.ročníka a A. B. žiačkou 3.ročníka základnej školy, súd zvýraznil hlavne výdavky na strane mal. D., ktoré sa približujú výdavkom dospelého človeka. Matka do augusta 2019 mala čistý zárobok cca 600,- eur, poberala prídavky na tri deti, od začiatku roku 2020 bola dlhodobo práceneschopná a poberala dávky počas PN. Otec nebol zamestnaný, posledný pracovný pomer bol s ním ukončený okamžite z dôvodu absencií, pričom tam dosahoval príjem 766,- eur.

12/ V súčasnej dobe sú deti staršie, matka apeluje na zvýšené náklady na stravovanie, ošatenie, obuv, zdravotnú starostlivosť ohľadom dcéry A. B. v súvislosti s jej úrazom nohy, ďalej poukazuje na zvýšené výdavky na školské vyučovanie, potrebu zakúpiť školské tašky, učebné pomôcky, matka platí deťom poisťky, mesačne im platí kredit na telefón, deti dostávajú mesačne vreckové po 20,- eur. Ďalej sú to výdavky na školské výlety, stravovanie v škole.

13/ Za tejto situácie podľa názoru súdu nastala kvalifikovaná zmena pomerov predovšetkým na strane maloletých detí, ktorých odôvodnené potreby nepochybne vzrástli, súd poukazuje na vek detí, prirodzene sa zvyšujúce náklady na stravovanie, ošatenie, obuv, drogériu a keď súd berie do úvahy len matkou uvádzané náklady na stravu 120,- eur mesačne, ošatenie 40,- eur, obuv 40,- eur, drogéria 15,- eur mesačne, vreckové 20,- eur mesačne, kredit na telefón 10,- poistenie cca 20,- eur, školské aktivity a krúžky cca 15,- eur, len tieto základné výdavky predstavujú sumu približne 300,- eur na každé dieťa. U mal. Dcéry sú to ešte výdavky na zdravotnú starostlivosť, prepravu na kontrolné vyšetrenia do Bratislavy a ďalšie nepravidelné výdavky predovšetkým v súvislosti so školskou dochádzkou, ako je kúpa školských tašiek, učebníc, pracovných zošitov a podobne. Matka si plní pritom svoju vyživovaciu povinnosť aj výkonom osobnej starostlivosti o potreby detí, starostlivosti o domácnosť, v ktorej s deťmi žije.

14/U otca nastala zmena pomerov tiež v tom, že mu zanikla vyživovacia povinnosť voči najstaršej dcére (rovnako ako aj matke), ktorú mal určenú v sume 120,- eur mesačne. Otec je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody, pričom dosahuje mesačnú odmenu približne 201,- eur mesačne, z ktorej sú vykonávané zrážky v prospech troch detí, u dcéry D. zrejme zameškané výživné. Skutočnosť, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody nemôže ísť na ťarchu plnenia si vyživovacej povinnosti voči deťom, pretože otec si túto situáciu zavinil výlučne sám dlhodobým neplatením si výživného a svojím nezodpovedným prístupom nájsť a udržať si riadne zamestnanie so stálym príjmom. Súd preto vychádza z potencionálneho príjmu, ktorý by dosiahol pokiaľ by bol na slobode, a to najmenej zo sumy najmenej 800,- eur (potencionálny príjem, z ktorého vychádzal súd aj pri poslednom rozhodovaní) . Aj z odôvodnenia rozsudku OS Prievidza sp. zn. 1T/89/2021 zo dňa 26.11. 2021 vyplýva, že otec sa do novembra 2021 úmyselne vyhýbal plateniu výživného, nebol zamestnaný a nebol ani evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, od augusta 2021 poberal len dávku v nezamestnanosti, taktiež dohodu a posledný pracovný pomer bol ukončený pre zlé pracovnú morálku. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody od 4.6. 2022. Z príjmu, ktorý by dosiahol 800,- eur by bez vážnejších problémov mohol hradiť zvýšené výživné spolu 300,- eur, v podstate vo výške, akú mal určenú doteraz. Otec si musí byť vedomý, že nemôže prenášať plnenie vyživovacej povinnosti výlučne na plecia matky, pričom s deťmi sa nestretáva, nad rámec výživného im ničím neprispieva, preto jeho účasť na plnení si vyživovacej povinnosti musí byť vyvážená finančným vyjadrením. Uvedené rozhodnutie zodpovedá aj ustálenej súdnej praxi – viď rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/236/2018 zo dňa 20.2.2019.

15/ Z uvedených dôvodov súd zvýšil výživné na mal. A. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne a u mal. A. B. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne, a to počnúc 1.6.2023 v zmysle návrhu matky. Súd určil počiatok doby zvýšenia vyživovacej povinnosti od 1.6.2023, pretože zmena pomerov v podobe zvýšených výdavkov bola prítomná najmenej od tohto času.

16/ Nedoplatok na výživnom z titulu zvýšenia výživného za mesiac jún 2023 u každého dieťaťa vo výške 60,- eur, spolu nedoplatok 120,- eur, súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur na každé jedno dieťa, a to spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného

zaplatenia pod stratou výhody splátok pri vynechaní jednej mesačnej splátky. Rozhodol tak v zmysle § 2 ods. 1 CMP a § 232 ods. 4 CSP, keď prihliadol na reálny príjem otca detí, skutočnosť, že otec bude ešte najbližšiu dobu vykonávať trest odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 Civilného mimosporového poriadku).